Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

11 päivänä helmikuuta 2015 *

Ympäristö — Direktiivi 85/337/ETY — Tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arviointi — Hankkeet, jotka on arvioitava, ja hankkeet, joita ei tarvitse arvioida — Koeporaukset — Liitteessä I oleva 14 kohta — Käsite ”raakaöljyn ja maakaasun kaupallinen tuotanto” — Arviointivelvollisuus kaasuntuotannon ylittäessä tietyn määrän — Liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohta — Käsite ”syväkairaukset” — Liitteessä III oleva 1 kohta — Käsite ”hankkeiden yhteisvaikutus”

Asiassa C-531/13,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgerichtshof (Itävalta) on esittänyt 11.9.2013 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 8.10.2013, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Marktgemeinde Straßwalchen ym.

vastaan

Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend,

Rohöl-Aufsuchungs AG:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. Silva de Lapuerta, varapresidentti K. Lenaerts, joka hoitaa toisen jaoston tuomarin tehtäviä, sekä tuomarit J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari), A. Arabadjiev ja J. L. da Cruz Vilaça,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Illéssy,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 3.9.2014 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Marktgemeinde Straßwalchen ym., edustajanaan Rechtsanwalt G. Lebitsch,

— Rohöl-Aufsuchungs AG, edustajanaan Rechtsanwalt C. Onz, avustajanaan H.-J. Handler,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

— Itävallan hallitus, asiamiehinään C. Pesendorfer ja M. Lais,

— Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze, A. Lippstreu ja A. Wiedmann,

— Puolan hallitus, asiamiehinään B. Majczyna, D. Krawczyk ja M. Rzotkiewicz,

— Euroopan komissio, asiamiehinään G. Wilms ja C. Hermes,

kuultuaan julkisasiamiehen 9.10.2014 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY (EYVL L 175, s. 40), sellaisena kuin se on muutettuna 23.4.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/31/EY (EUVL L 140, s. 114; jäljempänä direktiivi 85/337), liitteessä I olevan 14 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Marktgemeinde Straßwalchen (Straßwalchenin kunta) ja 59 muuta pääasian valittajaa ja toisaalta Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend ja joka koskee päätöstä, jolla Rohöl-Aufsuchungs AG:lle on myönnetty lupa koeporauksen suorittamiseen Marktgemeinde Straßwalchenin alueella.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Direktiivin 85/337 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, liitteessä I mainitut hankkeet arvioidaan 5–10 artiklan mukaisesti.

2. Jollei direktiivin 2 artiklan 3 kohdassa säädetystä muuta johdu, jäsenvaltioiden on määriteltävä liitteessä II mainittujen hankkeiden osalta:

a) tapauskohtaisesti selvittämällä,

tai

b) jäsenvaltioiden asettamien raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla,

arvioidaanko tämä hanke 5–10 artiklan mukaisesti.

Jäsenvaltiot voivat päättää molempien a ja b alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen soveltamisesta.”

4 Direktiivin 85/337 liitteessä I, jonka otsikko on ”Hankkeet, joita tarkoitetaan 4 artiklan 1 kohdassa”, olevassa 14 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Raakaöljyn ja maakaasun kaupallinen tuotanto, kun raakaöljyn tuotanto ylittää 500 tonnia päivässä ja kaasuntuotanto 500 000 m^3 päivässä.”

5 Direktiivin 85/337 liitteessä II, jonka otsikko on ”Hankkeet, joita tarkoitetaan 4 artiklan 2 kohdassa”, olevan 2 kohdan d alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Kaivannaisteollisuus – –

d) Syväkairaukset, erityisesti:

— geotermiset kairaukset

— ydinjätteen varastointia varten tehtävät kairaukset

— vesivarojen hyödyntämiseen tähtäävät kairaukset, lukuun ottamatta maaperän stabiilisuustutkimuksia varten tehtäviä kairauksia.”

6 Direktiivin 85/337 liitteessä III, jonka otsikko on ”Arviointiperusteet, joihin viitataan 4 artiklan 3 kohdassa”, säädetään seuraavaa:

”1. Hankkeiden ominaisuudet

Hankkeiden ominaisuuksia on arvioitava ottaen huomioon erityisesti

— hankkeen koko

— yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa

— luonnonvarojen käyttö

— jätteiden muodostuminen

— pilaantuminen ja haitat

— onnettomuuksien riski ottaen erityisesti huomioon käytössä olevat aineet tai tekniikat.

2. Hankkeiden sijainti

Hankkeiden vaikutusalueella olevan ympäristön herkkyyttä on tarkistettava ottaen huomioon erityisesti

— nykyinen maankäyttö

— alueen luonnonvarojen suhteellinen runsaus, laatu ja uudistumiskyky

— luonnon sietokyky, ottaen erityisesti huomioon seuraavat alueet

a) kosteikot

b) rannikkoalueet

c) vuoristo- ja metsäalueet

d) kansallis- ja luonnonpuistot

e) jäsenvaltioiden lainsäädännössä luokitellut tai suojellut alueet, jäsenvaltioiden direktiivin 79/409/ETY ja 92/43/ETY perusteella määrittelemät erityiset suojelualueet

f) alueet, joilla yhteisön lainsäädännössä vahvistetut ympäristön laatustandardit on jo ylitetty

g) tiheään asutetut alueet

h) historiallisesti, kulttuurisesti tai arkeologisesti merkittävät alueet.

3. Mahdolliset vaikutukset

Hankkeiden mahdollisten vaikutusten merkitystä on tarkasteltava edellä olevissa 1 ja 2 kohdissa määriteltyjen kriteerien perusteella ja ottaen huomioon erityisesti

— vaikutuksen laajuus (maantieteellisen alueen ja vaikutuksen kohteena olevan väestön koko)

— rajojen yli ulottuva vaikutus

— vaikutuksen voimakkuus ja moninaisuus

— vaikutuksen todennäköisyys

— vaikutuksen kesto, taajuus ja palautuvuus.”

Itävallan oikeus

7 Ympäristövaikutusten arvioinnista annetun vuoden 2000 lain (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz 2000; BGBl., 697/1993), sellaisena kuin sitä on sovellettava pääasian oikeudenkäynnin tosiseikkoihin (BGBl. I, 87/2009; jäljempänä UVP-G), liitteen 1 sanamuoto on seuraava:

”Liite sisältää hankkeet, joista on 3 §:n nojalla tehtävä ympäristövaikutusten arviointi.

Ensimmäisessä ja toisessa sarakkeessa luetellaan hankkeet, joista ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä kaikissa tapauksissa ja joihin sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (ensimmäinen sarake) tai yksinkertaistettua menettelyä (toinen sarake). Liitteessä 1 tarkoitetut muutokset edellyttävät tapauskohtaista tutkimusta ilmoitetusta kynnysarvosta alkaen; muussa tapauksessa sovelletaan 3a §:n 2 ja 3 momenttia, paitsi jos niissä on nimenomaisesti kyse pelkästään uusista rakenteista, rakennuksista tai laitoksista.

Kolmannessa sarakkeessa luetellaan hankkeet, joista ympäristövaikutusten arviointi on tehtävä vain tiettyjen erityisten olosuhteiden vallitessa. Näistä hankkeista tehdään tapauskohtainen tutkimus ilmoitetusta kynnysarvosta alkaen. Jos tämä tapauskohtainen tutkimus osoittaa ympäristövaikutusten arvioinnin olevan tarpeen, sovelletaan yksinkertaistettua menettelyä.

Kolmannessa sarakkeessa mainittujen suojelualueiden luokat määritellään liitteessä 2. Luokkiin A, C, D ja E kuuluvat alueet on kuitenkin otettava huomioon hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa vain, jos ne on luokiteltu hakemuksen jättämisajankohtana.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA)		YVA yksinkertaistetussa menettelyssä	
1 sarake		2 sarake	3 sarake
29	Raakaöljyn tai maakaasun tuotanto, kun raakaöljyn porauskaivokohtainen tuotanto on 500 tonnia päivässä tai enemmän ja maakaasun porauskaivokohtainen tuotanto 500 000 m³ päivässä tai enemmän. b) – –		c) raakaöljyn tai maakaasun tuotanto luokkaan A kuuluvilla suojelualueilla, kun raakaöljyn porauskaivokohtainen tuotanto on 250 tonnia päivässä tai enemmän ja maakaasun porauskaivokohtainen tuotanto 250 000 m 3 päivässä tai enemmän; d) – – (määrät ja tilavuudet normaalissa ilmanpaineessa)”

– –

8 Mineraaliraaka-aineista annetun vuoden 1999 lain (Mineralrohstoffgesetz 1999; BGBl. I, 38/1999) 1 §:ssä, sellaisena kuin sitä on sovellettava pääasian oikeudenkäynnin tosiseikkoihin (BGBl. I, 111/2010; jäljempänä MinroG), säädetään seuraavaa:

”Tässä liittovaltion laissa tarkoitetaan

1. ’etsinnällä’ kaikenlaista välillistä ja välitöntä mineraaliraaka-aineiden etsimistä, mukaan lukien siihen liittyvät valmistelevat toiminnot, sekä mineraaliraaka-aineiden luonnollisten esiintymien ja mineraaliraaka-aineita sisältävien hylättyjen jätemaakasojen avaamista ja tutkimista kaivun kannattavuuden selvittämiseksi;

2. ’tuotannolla’ mineraaliraaka-aineiden irrottamista tai vapauttamista (kaivu) sekä siihen liittyviä valmistelevia, tukevia ja seuraavia toimintoja;

– –”

9 MinroG:n 119 §:n, jonka otsikko on ”Kaivannaisteollisuuden rakennusluvat”, 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Maan pinnalla olevien kaivannaisteollisuuden laitosten sekä näiden laitosten käyttöön liittyvien maan pinnalta alkavien tunnelien, kaivojen ja kairausten rakentamiseen (toteuttamiseen) on oltava hallinnollinen lupa, jos porausreikien ja kaivojen syvyys on 300 metriä tai enemmän. – –”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

10 Rohöl-Aufsuchungs AG:lle myönnettiin 29.8.2011 tehdyllä Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugendin päätöksellä MinroG:n 119 §:n mukainen lupa enintään 4 150 metriä syvän koeporauksen tekemiseen Marktgemeinde Straßwalchenin alueella ilman tästä ympäristölle aiheutuvien vaikutusten arviointia. Verwaltungsgerichtshofissa on vireillä tähän päätökseen kohdistuva Marktgemeinde Straßwalchenin ja 59 muun henkilön tekemä valitus.

11 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että lupa koskee useita eri töitä ja toimintoja, muun muassa porauspaikan perustamisen sekä maa-alueen palauttamisen ennalleen siinä tapauksessa, että poraus jää tuloksettomaksi.

12 Sen varalta, että hiilivetyjä löytyy, Rohöl-Aufsuchungs AG sai luvan porauksen kannattavuuden osoittamiseen tähtäävään maakaasun koetuotantoon, joka voi olla enintään 1 000 000 m^3. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tarkoitus on tuottaa 150 000–250 000 m^3 kaasua päivässä ja lisäksi enintään 150 m^3 raakaöljyä ja 18 900 m^3 siihen liittyvää maakaasua päivässä. Näin tuotetut hiilivedyt on tarkoitus soihduttaa porauspaikan reunamilla. Liitäntää maakaasun suurpaineputkistoon ei ole tarkoitus tehdä.

13 Pääasian kantajat riitauttavat kyseisen luvan pätevyyden erityisesti sillä perusteella, että koeporauksesta olisi pitänyt tehdä ympäristövaikutusten arviointi direktiivin 85/337 liitteessä I olevan 14 kohdan mukaisesti, jossa säädetään, että raakaöljyn ja maakaasun tuotannon ympäristövaikutukset on arvioitava, kun yhtäältä tuotanto on ”kaupallista” ja toisaalta tuotantomäärät ylittävät säännöksessä ilmoitetut rajat.

14 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii ensiksi, onko koeporaus ”kaupallista”, jos sen tarkoituksena on vain selvittää esiintymän taloudellinen hyödynnettävyys. Lisäksi se katsoo, että tässä yhteydessä tuotettavissa olevien hiilivetyjen määrä on varsin vähäinen, koska maakaasumäärä, jonka tuottamiseen lupa on tässä tapauksessa annettu, on vain kaksi kertaa niin suuri kuin direktiivin 85/337 liitteessä I olevassa 14 kohdassa säädetty päivittäinen kynnysarvo.

15 Verwaltungsgerichtshof huomauttaa toiseksi, että vaikka koeporauksilla katsottaisiin olevan direktiivin 85/337 liitteessä I olevassa 14 kohdassa tarkoitettu kaupallinen tarkoitus, päivittäin tuotettavat hiilivetymäärät ovat niiden UVP-G:ssä vahvistettujen rajojen alapuolella, joista lähtien hankkeesta on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi. Oikeudenkäynnin kohteena olevassa luvassa ei nimittäin oteta huomioon samalla seudulla muiden porauksien yhteydessä tuotettavia hiilivetyjä, vaan lupa perustuu pelkästään Rohöl-Aufsuchungs AG:n hakemuksessa tarkoitettuun koeporaukseen.

16 Verwaltungsgerichtshof toteaa, että tämä lähestymistapa on Itävallan oikeuden mukainen, sillä UVP-G:n liitteessä 1 olevan 29 kohdan a alakohdassa täsmennetään, että ympäristövaikutusten arvioinnin suorittamisen tarpeellisuus on arvioitava ottaen huomioon tuotetun raakaöljyn ja maakaasun määrät porauskaivokohtaisesti. Kun direktiivin 85/337 liitteessä I olevaan 14 kohtaan ei kuitenkaan sisälly tällaista täsmennystä, on aiheellista pohtia, onko Itävallan lainsäätäjä saattanut tämän säännöksen asianmukaisesti kansallisen oikeusjärjestyksen osaksi.

17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii kolmanneksi, onko Itävallan viranomaisilla kyseiseen koeporaukseen lupaa myönnettäessä ollut velvollisuus ottaa huomioon kaikkien ”samankaltaisten” hankkeiden yhteisvaikutus. Se huomauttaa tältä osin, että Marktgemeinde Straßwalchenin alueella on noin 30 maakaasun porauskaivoa, joita Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend ei ole ottanut huomioon riidanalaisessa päätöksessä, vaikka tuomiosta Umweltanwalt von Kärnten (C-205/08, EU:C:2009:767, 53 kohta) ja tuomiosta Brussels Hoofdstedelijk Gewest ym. (C-275/09, EU:C:2011:154, 36 kohta) ilmenee, ettei direktiivin 85/337 tavoitetta saada kiertää hankkeiden pilkkomisella.

18 Näillä perusteilla Verwaltungsgerichtshof päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko ajallisesti ja määrällisesti rajatussa maakaasun koetuotannossa, joka toteutetaan maakaasun pitkäaikaisen tuotannon kannattavuuden tutkimiseksi tehtävän koeporauksen yhteydessä, kyseessä direktiivin 85/337 liitteessä I olevassa 14 kohdassa tarkoitettu ’maakaasun kaupallinen tuotanto’?

Jos vastaus ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen on myöntävä:

2) Onko direktiivin 85/337 liitteessä I oleva 14 kohta esteenä kansallisen oikeuden säännökselle, jossa kyseisessä liitteessä mainittuja raja-arvoja ei sovelleta maakaasun tuotannon yhteydessä varsinaiseen tuotantoon vaan ’porauskaivokohtaiseen tuotantoon’?

3) Onko direktiiviä 85/337 tulkittava siten, että selvittäessään, onko ympäristövaikutusten arviointi tehtävä, viranomaisen on pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaisessa tilanteessa, jossa haetaan lupaa maakaasun koetuotannolle koeporauksen yhteydessä, tutkittava ainoastaan kaikkien samankaltaisten hankkeiden eli käytännössä kaikkien kunnan alueella aloitettujen porausten yhteisvaikutus?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

19 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään lähinnä, onko direktiivin 85/337 liitteessä I olevaa 14 kohtaa tulkittava siten, että pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltainen koeporaus, jonka yhteydessä on tarkoitus koeluonteisesti tuottaa maakaasua ja raakaöljyä esiintymän kaupallisen hyödynnettävyyden selvittämiseksi, kuuluu tämän säännöksen soveltamisalaan.

20 Aluksi on syytä muistuttaa, että direktiivin 85/337 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jollei saman direktiivin 2 artiklan 3 kohdasta muuta johdu, direktiivin liitteessä I luetelluista hankkeista on tehtävä ympäristövaikutusten arviointi. Kyseisen direktiivin liitteessä I olevan 14 kohdan mukaisesti tällainen arviointi on siten tehtävä raakaöljyn ja maakaasun kaupallisesta tuotannosta, kun raakaöljyn tuotanto ylittää 500 tonnia päivässä ja kaasuntuotanto 500 000 m^3 päivässä.

21 Lisäksi on syytä muistuttaa, että sekä unionin oikeuden yhdenmukainen soveltaminen että yhdenvertaisuusperiaate edellyttävät, että unionin oikeuden sellaisen säännöksen sanamuotoa, joka ei sisällä nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeuteen säännöksen sisällön ja ulottuvuuden määrittämiseksi, on tavallisesti tulkittava koko Euroopan unionissa itsenäisesti ja yhdenmukaisesti ja että tässä tulkinnassa on otettava huomioon säännöksen asiayhteys ja tavoiteltu päämäärä (ks. tuomio Edwards ja Pallikaropoulos, C-260/11, EU:C:2013:221, 29 kohta).

22 On totta, että esiintymän hyödynnettävyyden ja siten myös sen kannattavuuden selvittämiseksi tehtävä koeporaus on jo käsitteellisesti kaupallinen toimi. Kuten julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 26 kohdassa, tilanne olisi toinen vain, jos poraus toteutettaisiin ainoastaan tutkimustarkoituksiin eikä taloudellisen toiminnan valmistelemiseksi.

23 Direktiivin 85/337 liitteessä I olevan 14 kohdan asiayhteydestä ja päämäärästä johtuu kuitenkin, ettei tämän säännöksen soveltamisala ulotu koeporauksiin. Kyseisessä säännöksessä ympäristövaikutusten arvioinnin toteuttamisvelvollisuus nimittäin liitetään tuotettavaksi suunnitellun raakaöljyn ja maakaasun määriin. Tätä varten siinä säädetään raja-arvoista, jotka on ylitettävä päivittäin, ja tämä osoittaa, että säännöksessä tarkoitetaan jossain määrin pitkäaikaisia hankkeita, joissa hiilivetyjä pystytään tuottamaan jatkuvasti verrattain suuria määriä.

24 Tältä osin on syytä todeta, että direktiivin 85/337 liitteessä I olevassa 14 kohdassa säädettyjen perusteiden soveltaminen sellaisinaan koeporauksiin ei olisi kovin mielekästä, koska tämän säännöksen mukainen raja-arvo on raakaöljyn tuotannolle 500 tonnia päivässä ja maakaasun tuotannolle 500 000 m^3 päivässä ja pääasian oikeudenkäynnissä riitautettu päätös, jossa myönnetään lupa vain yhteensä yhden miljoonan maakaasukuutiometrin tuottamiseen, osoittaa selvästi, ettei koeporaukselle määrätty enimmäismäärä ole minkäänlaisessa suhteessa säännöksessä tarkoitettuun raja-arvoon.

25 Lisäksi sekä ennakkoratkaisupyynnössä että istunnossa esitetyistä selvityksistä ilmenee, ettei hiilivetyjen olemassaoloa voida ennen koeporausta todeta varmuudella. Koeporaus nimittäin tehdään hiilivetyjen olemassaolon osoittamiseksi ja tapauksen mukaan niiden määrän vahvistamiseksi sekä sen selvittämiseksi koetuotannolla, voidaanko niitä ryhtyä hyödyntämään kaupallisesti. Näin ollen vasta koeporauksen perusteella on mahdollista selvittää päivittäin tuotettavissa olevien hiilivetyjen kokonaismäärä. Tällaisen kokeilun yhteydessä tuotettavaksi suunniteltujen hiilivetyjen määrä ja kokeilun kestoaika rajoittuvat sitä paitsi siihen, mikä on teknisesti tarpeen esiintymän hyödynnettävyyden osoittamiseksi.

26 Myös direktiivin 85/337 järjestelmä tukee tätä tulkintaa. Sen liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohtaa nimittäin on mahdollista soveltaa koeporauksiin, joten kaikki koeporaukset eivät suoraan jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

27 Tältä osin on syytä muistuttaa, että direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden on määriteltävä tapauskohtaisesti selvittämällä tai asettamiensa raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla, onko tämän direktiivin liitteessä II mainituista hankkeista tehtävä ympäristövaikutusten arviointi.

28 Kyseisiin hankkeisiin kuuluvat liitteessä olevan 2 kohdan d alakohdassa mainitut syväkairaukset, joita ovat erityisesti geotermiset kairaukset, ydinjätteen varastointia varten tehtävät kairaukset ja vesivarojen hyödyntämiseen tähtäävät kairaukset, lukuun ottamatta maaperän stabiilisuustutkimuksia varten tehtäviä kairauksia.

29 Tämän säännöksen sanamuodosta johtuu, ettei siinä luetella tyhjentävästi erilaisia kairauksia, joita säännöksessä tarkoitetaan, vaan sen soveltamisalaan kuuluvat kaikki muut syväkairaukset paitsi sellaiset, jotka tehdään maaperän stabiilisuustutkimuksia varten.

30 Näin ollen on todettava, että kun koeporaukset ovat syväkairauksia, ne kuuluvat direktiivin 85/337 liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohdan soveltamisalaan.

31 Tässä tapauksessa on syytä todeta, että pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltainen koeporaus, jonka tarkoituksena on esiintymän kaupallisen hyödynnettävyyden selvittäminen ja joka voi ulottua 4 150 metrin syvyyteen asti, on kyseisen direktiivin liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu syväkairaus.

32 Ensimmäiseen kysymykseen on edellä esitetyin perustein vastattava, että direktiivin 85/337 liitteessä I olevaa 14 kohtaa on tulkittava siten, että pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltainen koeporaus, jonka yhteydessä on tarkoitus tuottaa koeluonteisesti maakaasua ja raakaöljyä esiintymän kaupallisen hyödynnettävyyden selvittämiseksi, ei kuulu tämän säännöksen soveltamisalaan.

Toinen kysymys

33 Ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Kolmas kysymys

34 Kolmannella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään lähinnä, onko direktiiviä 85/337 tulkittava siten, että sen selvittämiseksi, onko pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltaisesta koeporauksesta tehtävä ympäristövaikutusten arviointi, toimivaltainen viranomainen on velvollinen ottamaan huomioon vain samankaltaisten hankkeiden eli ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan tässä tapauksessa kaikkien saman kunnan alueella toteutettujen porausten yhteisvaikutuksen.

35 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 47 kohdassa, tämän kysymyksen esittäminen ainoastaan siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, osoittaa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ilmeisesti olettavan, että sen käsiteltävänä olevassa asiassa ympäristövaikutusten arviointia koskeva velvoite voi johtua ainoastaan direktiivin 85/337 4 artiklan 1 kohdasta luettuna yhdessä tämän direktiivin liitteessä I olevan 14 kohdan kanssa.

36 Tämä olettamus on kuitenkin virheellinen, sillä – kuten tämän tuomion 27 ja 30 kohdasta ilmenee – tällainen velvoite voi johtua direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohdasta luettuna yhdessä tämän direktiivin liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohdan kanssa.

37 Tässä tilanteessa kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välille SEUT 267 artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä unionin tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen on tämän vuoksi tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen. Unionin tuomioistuin saattaa myös joutua ottamaan huomioon sellaisia unionin oikeuden normeja, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole ennakkoratkaisukysymyksissään viitannut.

38 Näin ollen kolmanteen kysymykseen on vastattava niiden velvoitteiden pohjalta, jotka saattavat perustua direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohtaan luettuna yhdessä tämän direktiivin liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohdan kanssa.

39 Tämän tuomion 27 kohdassa on muistutettu, että direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on määriteltävä tapauskohtaisesti selvittämällä tai asettamiensa raja-arvojen tai valintaperusteiden avulla, onko tämän direktiivin liitteessä II mainituista hankkeista tehtävä ympäristövaikutusten arviointi.

40 Raja-arvojen tai valintaperusteiden asettamisesta on syytä muistuttaa, että direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa myönnetään tosin jäsenvaltioille tätä varten harkintavaltaa. Tällaista harkintavaltaa rajoittaa kuitenkin kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa ilmaistu velvollisuus tutkia niiden hankkeiden vaikutuksia, joilla etenkin laatunsa, kokonsa tai sijaintinsa vuoksi todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (tuomio Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, 29 kohta).

41 Näin ollen direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa mainittujen valintaperusteiden ja raja-arvojen tavoitteena on helpottaa tietyn hankkeen konkreettisten ominaisuuksien arviointia, jotta voitaisiin määritellä, onko hankkeen ympäristövaikutukset arvioitava (tuomio Salzburger Flughafen, EU:C:2013:203, 30 kohta).

42 Tästä seuraa, että toimivaltaisten kansallisten viranomaisten, joille on tehty tämän direktiivin liitteessä II tarkoitettua hanketta koskeva lupahakemus, on tehtävä erityinen selvitys siitä, onko asiassa, kun otetaan huomioon saman direktiivin liitteessä III mainitut arviointiperusteet, suoritettava ympäristövaikutusten arviointi (ks. vastaavasti tuomio Mellor, C-75/08, EU:C:2009:279, 51 kohta).

43 Tältä osin kyseisessä liitteessä III olevasta 1 kohdasta johtuu, että hankkeen ominaisuuksia on arvioitava ottaen huomioon muun muassa sen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa. Se, ettei hankkeiden yhteisvaikutuksia oteta huomioon, saattaisi nimittäin käytännössä johtaa siihen lopputulokseen, että hanke jää arviointia koskevan velvoitteen ulkopuolelle, vaikka hankkeilla yhdessä olisi todennäköisesti merkittäviä ympäristövaikutuksia (ks. vastaavasti tuomio Brussels Hoofdstedelijk Gewest ym., EU:C:2011:154, 36 kohta).

44 Tätä vaatimusta on tulkittava direktiivin 85/337 liitteessä III olevan 3 kohdan mukaisesti, jonka nojalla hankkeiden mahdollisten vaikutusten merkitystä on tarkasteltava samassa liitteessä olevissa 1 ja 2 kohdassa määriteltyjen kriteerien perusteella ja ottaen huomioon erityisesti tämän hankkeen vaikutuksen todennäköisyys, ulottuvuus, laajuus, kesto ja palautuvuus.

45 Tästä seuraa, että kansallisen viranomaisen on hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin tarpeellisuutta selvittäessään tutkittava vaikutus, joka hankkeella voi olla yhdessä muiden hankkeiden kanssa. Kun asiaa ei sitä paitsi ole erikseen täsmennetty, tämä velvoite ei rajoitu pelkästään keskenään samankaltaisiin hankkeisiin. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 71 kohdassa, ennakkoarvioinnissa on tarkasteltava sitä, voivatko koeporausten ympäristövaikutukset olla muiden hankkeiden vaikutusten vuoksi merkittävämpiä kuin ilman niitä.

46 Lisäksi on syytä muistuttaa, että direktiivin 85/337 tehokas vaikutus nimittäin vaarantuisi vakavasti, jos jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voisivat jättää huomiotta hankkeen jossain toisessa jäsenvaltiossa toteutettavan osan ratkaistessaan, onko hankkeeseen sovellettava velvoitetta arvioida hankkeen ympäristövaikutukset (tuomio Umweltanwalt von Kärnten, EU:C:2009:767, 55 kohta). Samasta syystä johtuu, ettei muiden hankkeiden vaikutuksiin kohdistettava arviointi voi riippua kuntien rajoista.

47 Kolmanteen kysymykseen on kaikkien edellä esitettyjen näkökohtien perusteella vastattava, että direktiivin 85/337 4 artiklan 2 kohtaa luettuna yhdessä tämän direktiivin liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohdan kanssa on tulkittava siten, että velvollisuus pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan koeporauksen kaltaisen syväkairauksen ympäristövaikutusten arviointiin voi perustua tähän säännökseen. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on siten tehtävä erityinen selvitys siitä, onko asiassa, kun otetaan huomioon saman direktiivin liitteessä III mainitut arviointiperusteet, suoritettava ympäristövaikutusten arviointi. Tässä yhteydessä on tarkasteltava erityisesti sitä, voivatko koeporausten ympäristövaikutukset olla muiden hankkeiden vaikutusten vuoksi merkittävämpiä kuin ilman näitä hankkeita. Tämä arviointi ei voi riippua kuntien rajoista.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27.6.1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 23.4.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2009/31/EY, liitteessä I olevaa 14 kohtaa on tulkittava siten, että pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan kaltainen koeporaus, jonka yhteydessä on tarkoitus tuottaa koeluonteisesti maakaasua ja raakaöljyä esiintymän kaupallisen hyödynnettävyyden selvittämiseksi, ei kuulu tämän säännöksen soveltamisalaan.**

2) **Direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2009/31, 4 artiklan 2 kohtaa luettuna yhdessä tämän direktiivin liitteessä II olevan 2 kohdan d alakohdan kanssa on tulkittava siten, että velvollisuus pääasian oikeudenkäynnin kohteena olevan koeporauksen kaltaisen syväkairauksen ympäristövaikutusten arviointiin voi perustua tähän säännökseen. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on siten tehtävä erityinen selvitys siitä, onko asiassa, kun otetaan huomioon direktiivin 85/337, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2009/31, liitteessä III mainitut arviointiperusteet, suoritettava ympäristövaikutusten arviointi. Tässä yhteydessä on tarkasteltava erityisesti sitä, voivatko koeporausten ympäristövaikutukset olla muiden hankkeiden vaikutusten vuoksi merkittävämpiä kuin ilman näitä hankkeita. Tämä arviointi ei voi riippua kuntien rajoista.**

Allekirjoitukset